

7. Руденко Н. П. Типи синтаксичних помилок у науковому тексті. *Типологія помилок у науковому тексті: зб. наук. праць*. Черкаси, 2011. С. 37-44.
8. Селігей П. Чужого навчаємося, а свого цураємося... *Дивослово*. 2008. №7. С. 36-40.
9. Симоненко Т. В. Типологія помилок у категорійному апараті наукового тексту. *Типологія помилок у науковому тексті: зб. наук. праць*. Черкаси, 2011. С. 16-24.

УДК 378.12/.147

**Л.Ф. Каськова, О.С. Павленкова, Л.І. Амосова, Ю.І. Солошенко**  
**Полтавський державний медичний університет, Україна**  
**СУЧАСНІ ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

*Формування компетентності викладачів (педагогів) у рамках модернізації сучасної освіти і водночас, з визначенням їхнього рівня сформованості, ведення роботи з усунення допустимих недоліків вважається однією з важливих вимог сьогодення. У статті розглянуто питання формування професійної компетентності лікаря-педагога. Обговорено актуальність рівня сформованості професійної компетентності викладача та його розвиток у наш час. Натепер, актуальними є особисті якості педагога, його вміння ставити завдання та цілі педагогічної діяльності, мотивування навчальної діяльності. інформаційна компетентність, розробка програми педагогічної діяльності та прийняття педагогічних рішень, компетенції організації навчальної діяльності.*

**Ключові слова:** професійна компетентність викладача, система освіти, рівень сформованості компетентності, викладач, сфери компетенцій.

*Formation of the competence of teachers (pedagogues) within the framework of modernization of modern education and at the same time, with the determination of their level of formation, conducting work to eliminate permissible deficiencies is considered one of the important requirements of today. The article deals with the issue of the formation of the professional competence of a doctor-pedagogue. The relevance of the level of formation of the teacher's professional competence and its development in our time are discussed. Currently, the personal qualities of a teacher, his ability to set tasks and goals of pedagogical activity, motivation of educational activity are relevant. informational competence, development of a program of pedagogical activity and making pedagogical decisions, competence of the organization of educational activities.*

**Keywords:** teacher's professional competence, education system, level of competence formation, teacher, areas of competence.

Сучасні умови і темпи розвитку держави ставлять завдання перегляду цілей та обов'язків освіти. Напрями розвитку системи освіти мають на меті прискорений розвиток в порівнянні з іншими сферами суспільства, оскільки освіта пов'язана з розвитком людського потенціалу і водночас готує лідерів та фахівців для забезпечення реформ в інших її галузях [2, с.61]. Необхідність прискореного розвитку системи освіти, як і прийнято в розвинених країнах світу, є основою концепції навчального суспільства та дає можливість утримання найвищого рівня розвитку.

Доказом переходу до нової моделі освіти є відмова від пасивної ролі учасників процесу освіти, визнання лише активної позиції освіти, щоб дати можливість формуванню здатності здобувачів жити та працювати в інформаційному суспільстві та визначення особистої траєкторії освіти [3, с.75].

Отже, зростають вимоги до якості навчання, інтеграція його структури у світовий освітній простір, і за умов перебудови рівень соціальних очікувань ефективність всіх комплексів педагогічних наук кардинально змінюється.

Відомо, що формування професійної компетентності педагогів, а також розробка будь-яких шляхів визначення рівня її формування та їхнє практичне застосування з досягненням певних результатів, щоб на їх основі прискорити

подальше ведення справ, є попитом сучасності [1, с.136].

Місія педагога дуже важлива у розвитку суспільства, своєю чергою суспільство ставить певні вимоги перед педагогом. Сучасний педагог має щиро відчувати, що його якості як особистості, і навіть глибина професійних знань є найціннішим багатством. Педагог достатньою мірою може дати здобувачам ті цінності, знання, вміння і навички, якими він сам володіє. Формування та розвиток професійної компетентності педагога від початку професійної діяльності до високого професіоналізму займає тривалий період його життя.

Професійна компетентність педагога визначається його справжньою працею, професійним знанням і коефіцієнтом здібностей, тобто професійні компетенції висловлюють як його професійні позиції, особисті якості, так і самостійне здійснення педагогічної діяльності. Точніше, професійна компетентність – це оволодіння педагогом знаннями, вміннями, навичками, методами роботи, що належать лише йому самому, а також його особистий підхід до них, його здатність проявити себе у своїй предметній та педагогічній діяльності, уміння мислити [4, с.93].

Мислення – одне з найважливіших вмінь майбутніх лікарів, оскільки саме здатність диференціювати нозологічні одиниці та критично оцінювати ситуацію допомагає стати гарним лікарем. При цьому відомо, що його розвиток впливає на мовлення та комунікативну поведінку особистості, на якість освіти та результативність професійної діяльності майбутнього фахівця [5, с.177].

Розвиток професійного (логічного, доказового) мислення студентів переважно залежить від уміння викладача структурно розказати алгоритми дій у певних клінічних випадках й подальше самостійне вміння їх втілювати на практиці.

Як правило, медична освіта приваблює людей, які мають математичне, логічне, конструктивне мислення. Психологи вважають, що мислення – це «внутрішнє мовлення», і виділяють його різновиди, як гуманітарне, інженерне, математичне та інших. У всіх різновидах викладачі вишів цінують здатність студентів розмірковувати та доводити. Таке мислення можна назвати доказовим.

Зазвичай здобувачі освіти медичних закладів освіти демонструють здатність до доказовості – висування ідей (тез), гіпотез, знаходження аргументів, до побудови доказів. Проте щодо дисциплін загальнокультурного блоку (філософії, історії, етики та ін.) багато хто з них губляться та важко будують елементарні міркування. Здатність викладача розвинути у студентів доказове мислення щодо загальнокультурного і професійного блоків, може стати основою розвитку широкого професійного кругозору.

Викладач бере компетенцію з освітнього процесу, життєвого та професійного досвіду і самостійно досягає компетентності та здійснює особистісне самовдосконалення [6, с.141].

Таким чином, професійна компетентність педагога – це високий рівень педагогічної праці, самостійне здійснення індивідуальної діяльності, досягнення добрих результатів у навчанні та вихованні професіоналів своєї справи.

Вчений Н.В. Кузьмін визначає такі основні необхідні напрями професійно-педагогічної майстерності у педагогіці:

- компетентність за спеціальністю та професією навколо дисципліни, що вивчається;
- методична компетентність у сфері навичок формування знань, умінь здобувачів;
- суспільно-психологічна компетентність у сфері спілкування та відносин;
- диференційовано-психологічна компетентність у сфері здібностей здобувачів орієнтуватися, мотивації;
- аутопсихологічна компетентність у сфері переваг та недоліків індивідуальної особистості у своїй діяльності.

Автор Бабаєв Д.Б. зазначає [7, с.206], що професійна компетентність викладача – це сукупність умінь, систематизованих наукових й практичних знань для вирішення педагогічних та виховних завдань, він запропонував визначити професійну компетентність педагога за такими трьома напрямками:

- отримані знання педагога з предметів своєї спеціальності;
- вміння керувати навчальним процесом;
- компетентність у сфері системи освіти та її галузей.

Таким чином, професійна компетентність є узагальненою професійно-особистісною характеристикою викладача, яка визначає якість своєї діяльності. Здатність педагога діяти адекватно, самостійно і відповідально в професійному середовищі, що постійно змінюється, відображає його готовність до самооцінки та саморозвитку, що дозволяє оцінити рівень сформованості його професійної компетентності.

#### ЛІТЕРАТУРА

1. Базові компетентності та концепція їх формування у майбутніх стоматологів в медичних ВНЗ України / К.Є. Юдіна // Біологічні, медичні та науково-педагогічні аспекти здоров'я людини: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 22-23 жовтня 2020 р. - Полтава, 2020. - С. 136-138.
2. Гірник, Г. Є. Педагогічна та комунікативна культура викладача вищого медичного закладу як складові педагогічного іміджу / Г. Є. Гірник // Арх. клініч. медицини. – 2015. – N 1. – С. 61–63.
3. Дебич, М. Європейський підхід до інтернаціоналізації вищої освіти / М. Дебич // Вища освіта України. – 2015. – N 1. – С. 75–80.
4. Зінченко, В. П. Освіта, культура, свідомість // Філософія освіти для ХХІ століття. - М .. 1992. - С. 92-93.
5. Кумбс Ф.Г. Криза освіти в сучасному світі/Пер. з англ. - М.: Прогрес, 1990. - 293 с.
6. Могильник А.І. Інтерактивні методи навчання в сучасній медичній освіті / А.І. Могильник // Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика // Матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю, Полтава, 19 березня 2020 р. / М-во охорони здоров'я України, Українська медична стоматологічна академія. - Полтава, 2020. - С.140 - 142.
7. Равен Дж. Компетентність в сучасному суспільстві: виявлення, розвиток, реалізація/ пер. з англ. – М., «Когито-центр», 2002. – 396 с.

УДК 378.147:616.314-085

**Л.Ф. Каськова, І.Ю. Ващенко, Н.В. Янко, С.Ч. Новікова, Н.А. Моргун**

**Полтавський державний медичний університет, Україна**

#### **ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ МІЖНАРОДНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПІД ЧАС ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

*Аудиторна практична робота у медичних закладах вищої освіти цілком залежить від якості та умов організації самостійної роботи здобувачів освіти, від поєднання їх зусиль та плідної методичної організації аудиторної та позааудиторної роботи навчального процесу тьютором із використанням інформаційно-технічної бази кафедри та закладу в цілому. Ефективна самопідготовка іноземних студентів англomовної форми навчання ПДМУ під час змішаної форми навчання дає змогу підвищити рівень теоретичної та практичної підготовки з основного компонента дисципліни «Дитяча терапевтична стоматологія».*

**Ключові слова:** самостійна робота, здобувачі освіти, дитяча терапевтична стоматологія.

*Classroom self – independent practical work depends with quality and conditions of extracurricular student independent work organization in higher medical education establishment. Independent work depends on the entirely combination of the student and tutor effort who able to organize the productive methodical classroom and extracurricular work using the information and technical base of the department and the university. Effective*